

NEMCIJA IN RUSIJA V VOJNEM SPOPADU

Nenapadni pakt
se končal z vojno

Hitler obdolžil Rusijo, da se ni držala pogodbe, ter odredil napad na njo. — Rusija žigosa napad kot "nesramnost". — Anglija obljubila Rusiji vso pomoč.

"Priateljstvo," ki se je pred dvema letoma sklenilo med soveti in naziji, je prišlo to nedeljo do presenetljivega konca ter se nenadno izprevrilo v odkrito sovražnost, ko je tega dne Hitler objavil Nemčiji in osuplemu svetu, da napoveduje vojno Rusiji. S tem je stopila evropska vojna v popolnoma novo fazo ter se je obremenila nje obseg v ogromni meri razširil.

Istočasno, ko je Nemčija napovedala vojno svoji bivši "zaveznici," so se oglasile tudi tri druge države z enako napovedjo. Prva je bila Italija, ki je objavila, da bo podpirala Nemčijo na njeni novi fronti, in njej ste sledili Finska in Rumunija. Obe zadnji stopate v vojno z upanjem, da si boste pridobili nazaj ozemlja, ki ste jih morali tekom zadnjega leta odstopiti Rusiji; Rumuniji je, kakor znano, vzela Rusija svojo bivšo pokrajino Besarabijo, Finski pa ozemlje severno od Leningrada.

Kakor trdijo poročila iz Nemčije, so se takoj prvi dan, v nedeljo, otvorile sovražnosti preko cele nove fronte, ki je dolga nič manj kakor 2000 milj in se razteza do skrajnega severnega konca Finske doli do Črnega morja. Po večini so se ta dan vršili zračni bombni napadi; nemški aeroplani so obmetavali večja ruska mesta, kakor Kiev, Sebastopol in Odeso, dočim so Rusi bombardirali mesta v vzhodni Prusiji. Nemška motorizirana armada je vdrla v ruski del Poljske ter v Litvenijo ter prišla kakih deset milj v notranjost, kakor Rusi sami priznavajo.

V svoji vojni napovedi, ki pa je ni izrekel sam, marveč jo je zanj prečital nazijski propagandni minister Goebbels, je Hitler očital Rusiji, da se ni držala pogodbe, sklenjene pred dvema letoma, marveč, da je na razne načine rovarila proti Nemčiji. Tako na primer je podpihivala Jugoslavijo, da se je v tej izvršil preobrat, sovražna Nemčiji, ter, da je zahtevala, naj se jugoslovanska armada mobilizira. Dalje, da je proti volji Nemčije zasedla Besarabijo in Litvenijo, v Nemčiji sami pa, da je vodila komunistično propagando ter, da je tajno sodelovala z Anglijo. To, pravi, je postalo že nevzdržno in zato se je odločil, da bo nemško armada napravila položaju konec, da bo "zaščitila Evropo in rešila vse."

Na drugi strani je pa v Moskvi v imenu Stalina govoril šest ur pozneje komisar za tujezemske zadeve, Molotov, ki je izrazil zaupanje, da "junjske sile sovjetske unije bodo zadale porazen udarec" bivši ruski zaveznici. Nemški napad je ožigosal kot nesramnost, ki ji ni para v zgodovini civiliziranih narodov, češ, da se je Rusija z vso natančnostjo držala določb nenapadnega pakta. Sedanja vojna, tako je povdaril Molotov, ni bila vsiljena Rusiji od nemških delavcev, kmetov in intelektualcev, marveč "od klike krvoželjnih fašističnih vladarjev Nemčije." Napovedal je, da bo Hitler doživel v Rusiji enako usodo, kakor jo je svoječasno Napoleon.

Malokomu je vojna med Rusiji in Nemčijo bolj dobrodošla kakor ravno Angliji. Zdaj je prišel njej čas, da se bo lahko oddahnila in ojačila, kajti Nemčija bo brez dvoma potrebovala pretežno večino svojih sil na novi fronti na vzhodu. Istočasno pa postavlja ta vojna Anglijo v čudne odnose z raznimi državami. Tako je v dobrem spominu, kako je še pred razmeroma kratkim časom udrihala po Rusiji ter je bila ta na njeno in na francosko pobudo tudi vržena iz Lige narodov zaradi svojega napada na Finsko. Zdaj je postala ta osvražena Rusija zaveznica Anglije in Churchill se je v nedeljo izrazil, da ji bo nudila vso pomoč. Na drugi strani je pa Finska, ki je bila še nedavno ljubljanka Anglije in vsega zapadnega sveta, prestopila zdaj na nazijsko stran ter postala sovražnica Anglije.

Zanimivo bo opazovati, kako stališče bo zavzela ameriška vlada. Da bo naklonjena Rusiji, o tem ni dvoma, toda opozicija proti Rooseveltu bo dobila novo oporo glede njegovih izjav, da mora Amerika pomagati demokracijam proti nazijstvu. Vprašanje je, ali bo zdaj tudi Rusija všteta med "demokracije?"

PODMORNIK ZADELA KATASTROFA POD VODO

Portsmouth, N. H. — Podobna usoda kakor Squalus, pred dvema letoma je zadel zadnji petek ameriški podmornik O-9, namreč, da se je pogreznil pod vodo, kjer je najbrž njegovo moštvo, 33 po številu, doživelo konec. Ta podmornik je bil 23 let star ter je bil nedavno predelan in postavljen zopet v aktivno službo, ko potem, ko je 10 let brezdelno stal v pristanišču. Omenjenega dne se je podal na poizkusno potopitev, s katere pa se ni več dvignil. Na reševanje so bile takoj poslani druge ladje, toda upanje na uspeh je čimdaje bolj izginevalo, zlasti še, ko so pričeli prihajati na površino razni kosi, ki so kazali, da podmornik pod vodnim pritiskom razpada.

PRESEDNIK ZNOVA OŽIGOSAL NAZIJE

Washington, D. C. — Kongresu je poslal predsednik Roosevelt zadnji petek poslanico, v kateri je z nadvse ostrimi besedami obsodil nazije zaradi potopitve ameriške ladje Robin Moor. Čin je ožigosal kot piratski in brutalni ter povdaril, da je bil njega namen očividno ta, da ostraši Ameriko, da bo ta opustila plovbo po Atlantiku. Tega naziji ne bodo dosegli, je dejal. — Opozicija je takoj izrekla kritiko proti predsedniku, češ, da je zamolčal, da je bilo na ladji 70 odstotkov "kontrabandnega" blaga.

PO KAT. SVETU

— Providence, R. I. — V urad tukajšnjega kat. dobrodelja je pred kratkim vstopil neki moški, ki je brez besede položil na mizo neko kovertro ter odšel. V kuverti so našli \$10,000 s pripombo, da je to za dobrodelje.

— Quebec, Kanada. — V nekem internetskem taborišču v tukajšnji provinci sta bila pred kratkim dva Nemca posvečena v duhovnike. Oba sta študirala v Angliji, ko je vojna izbruhnila, na kar sta bila internirana.

— St. Paul, Minn. — Govor, ki ga bo imel papež Pij na tukajšnji evharistični kongres, se bo oddajal v četrtek, 26. junija, od 3:30 do 3:45 popoldne, vzhodni poletni čas, (eno uro prej čicaški čas). Govoril bo naravnost iz Vatikana.

FORD PODPISAL POGODBO Z UNIJO

Washington, D. C. — Po dolgih letih odpora je Fordova avtomobilska družba končno spoznala, da je brezpomembno, upirati se še nadalje priznanju unije, in tako je zadnji petek nje vodstvo podpisalo pogodbo, s katero postanejo Fordove tovarne unijske delavnice. To zmagajo si je izvojevala CIO unija s svojo agitacijo, ki jo je vodila med Fordovim delavstvom skozi štiri leta. Po pogodbi morajo biti v nadalje vsi Fordovi uslužbeni, katerih je okrog 120,000, izvedeni nadzorniških oseb, člani CIO in družba bo pri plačah odtegovala unijsko članarino ter jo oddajala vodstvu unije. Nasprotno pa je CIO popustila v toliko, da bodo Fordove tovarne le "unijske" in ne "zaprte" delavnice; razlika je v tem, da v zaprtih delavnicah unija nastavlja delavce, dočim jih v unijskih družbah. Odstranjena bo tudi privatna policija, ki je doslej stražila tovarne, ter bo nadomeščena z unijskimi člani. Višina plač ni direktno določena, marveč je v pogodbi le, da morajo biti te najmanj tolikšne kakor najvišje za določeno vrsto dela v drugih avtomobilskih podjetjih.

ALI SMO NORMALNI, ALI BLAZNI?

Philadelphia, Pa. — Neki psihijater se je zadnji petek izrazil, da je le 48 odstotkov ljudi v Zed. državah docela normalnih. Ostalih 52 odstotkom "malo manjka." Nekateri so nekoliko nevrotični, drugi bolj, tretji pa naravnost blazni.

BRITANCI ZAVZELI DAMASK

Vichy, Francija. — Tukajšnja vlada je objavila zadnjo soboto, da so francoske čete morale napraviti umik v Siriji in prepustiti Britancem ter "svobodnim Francozom" prestolico Damask.

— "ŠIRITE AMER. SLOVENCA"

AMERIKA BI SE MORALA BOJEVATI S CELIM SVETOM

Hollywood, Cal. — Ako se spusti Amerika v vojno, kakor želijo njeni intervencionisti, da s tem reši Anglijo, bi se morala končno bojovati takorekoč proti celemu svetu. To mnenje je izrazil Chas. A. Lindbergh v svojem govoru, ki ga je imel tukaj zadnji petek na zborovanju America First. Zmaga Anglije pomeni v drugih besedah, tako je izvajal govornik, poraz Nemčije. Da tega doseže, pa bi morala Amerika izkrcati svoje čete na evropskem kontinentu, ki je zdaj zastražen z močno nazijsko silo. Kakor hitro bi do tega prišlo, bi bila Amerika v vojni tudi proti Japonski, kajti ta ima z osiščem pakt za medsebojno pomoč. A to še ni vse, je dejal Lindbergh. Intervencionisti povdarjajo, da je cilj demokracij, da se v Evropi upostavijo zopet take meje, kakor so bile pred vojno. Tako bi morale iti Zed. države v vojno tudi proti Rusiji, kajti ta se gotovo ne bo zlepa odpravljala sistemski delu Poljske, ki ga je zasedla. Tako bi se Amerika v resnici zapletla v vojno s celim svetom, in ta bi znala trajati deset ali več let s končnim rezultatom splošnega razdejavanja, lakote in uničenjem civilizacije.

URUGUAJ KAŽE AMERIŠKO SOLIDARNOST

Montevideo, Urugvaj. — Tukajšnja južnoameriška republika je pokazala, da veruje v popolno solidarnost ameriških dežel. Objavila je namreč zadnji petek, da v slučaju, ako se Zed. države ali kaka druga ameriška dežela zaplete v vojno s kako zunanjo velesilo, jim bo dala na razpolago svoja pristanišča. Kakor se pričakuje, se bodo tudi druge ameriške republike postavile na podobno stališče.

NEMCIJA IZZENE AMERIŠKE KONZULE

Berlin, Nemčija. — Nazijska vlada je zadnji teden ukazala, da morajo ameriški konzuli v Nemčiji in v zasedenih državah, izvezemši Rumunije in Bolgarije, od 15. julija odpetovati. Na podobni način so Zed. države malo prej odslovile nemške konzule.

ALI SMO NORMALNI, ALI BLAZNI?

Philadelphia, Pa. — Neki psihijater se je zadnji petek izrazil, da je le 48 odstotkov ljudi v Zed. državah docela normalnih. Ostalih 52 odstotkom "malo manjka." Nekateri so nekoliko nevrotični, drugi bolj, tretji pa naravnost blazni.

BRITANCI ZAVZELI DAMASK

Vichy, Francija. — Tukajšnja vlada je objavila zadnjo soboto, da so francoske čete morale napraviti umik v Siriji in prepustiti Britancem ter "svobodnim Francozom" prestolico Damask.

KRUTA STRAHOVLADA NAZIJEV V SLOVENIJI

Duhovnike in voditelje preganjajo

Strašen položaj Slovencev. — Slovenske ljudi izganjajo, na njih mesta dovajajo "čiste" Nemce. — 850,000 Slovencev prišlo pod nemško peto. — Nemci poskušajo popolnoma uničiti slovenski narod.

Washington, D. C. — Dop. Central. tisk. urada pri Kr. poslaništvu v Washingtonu more dostaviti izselniškemu tisku dokumentirano poročilo o mukah in trpljenju slovenskega naroda v slovenskih krajih, zasedenih po Nemčiji.

Ta dokument je Dopisništvo Central. tiskovnega urada dobilo iz povsem verodostojnega in zanesljivega vira:

Na podlagi vseh podatkov, ki se morejo dosedaj dobiti iz Slovenije, zasedene po nemški vojski, se doznavajo, da postopa nemška okupacijska oblast ob sodelovanju z Gestapom s Slovenci natanko tako, kakor to dela v čeških in poljskih krajih. Glavni nemški cilj je zatreti vsako sled slovenskega naroda, slovenske kulture in slovenske civilizacije.

Razkasanje Slovenije med Nemce, Madžare in Lahe. — 850,000 Slovencev prišlo pod nemško peto, 329,000 pa pod laško.

Nemci so se polastili domala vse mariborske oblasti, med tem ko so si je prisvojili Madžari le en majhen del. V ljubljanski oblasti so Nemci pograbili Radovljico, Kranj, Škofjo Loko, Kamnik, Moravce, Litijsko, Zagorje in nekatere dele ljubljanske okolice z Leskovcem. Tako imajo Nemci okoli 850,000 Slovencev pod svojo oblastjo. Lahki so zasedli vse, kar je ostalo od Ljubljane in tako je pod Italijo 329,000 Slovencev. Nemčija je pripojila ozemlje mariborske oblasti južni Štajerski, h kateri je priključen tudi en del ljubljanske oblasti, med tem ko je drugi del pripojen Koroški s Celovcem (Klagenfurt).

Italijanske in nemške oblasti zapirajo slovenske narodne delavce.

Italijanska in nemška okupacijska sta se takoj lotile grdega dela ter začela zapirati znamenitejši narodne delavce kar na debelo. Italijani so prijeli g. Filipa Terčelja, profesorja verske zgodovine na ljubljanskem vseučilišču.

Prvi cilj nemške zasedbe — zadušitev slovenske narodnosti.

Za nemško okupacijsko oblastjo so prišli v zasedene kraje Gestapo, S. S. in S. A. — Nemci so nemudoma izjavili, da jim je prvi cilj izgnati iz slovenskih krajev vse narodne ljudi, predvsem pa rimskokatoliške duhovnike, ki jih izmenjavajo z nemškimi. Neki visok nemški uradnik je izjavil, da se ne bo mogel nihče v za-

sednih slovenskih krajih imeti za Slovence; nasprotno, cel svet da se bo moral okleniti nacionalnega socializma in priznati firerja pa njegovo ideologijo za edino politično veroizpovedanje. Tu je treba poudariti, da živi v vseh teh čisto slovenskih krajih samo 16,000 Nemcev in 8,000 Madžarov.

Nemške oblasti zapirajo duhovnike. — Iz Štajerske izganjajo Slovence.

Nemške oblasti prijemajo vse slovenske duhovnike in intelektualce iz katoliškega liberalnega sveta in sestavljajo seznam slovenskega prebivalstva, ki se je naselilo na Štajerskem od januarja 1913., zato, da bodo med prvimi izgnani ti ljudje. Ti so morali zapustiti vse: hiše, pohištvo, blago, orodje. Na njihova mesta se dovajajo čisti Nemci.

Nemci ponoči vdrlj v mariborsko škofijo ter odvedli škofa neznanu kam.

Nemci so v Mariboru takoj prve dni, ko so dospeli tjakaj, vdrlj ponoči ob pol treh v škofijo. Tu so napadli škofa Dr. Ivana Tomažiča, ki so ga po zelo mučnem izpraševanju odvedli neznanu kam. Ob tej priliki so prijeli tudi dva tajnika, in sicer Kokošineka in Logarja. Takisto so bili prijeti tudi trije kanoniki, in sicer Dr. Franc Cukale, Dr. Alojzij Ošterac in Jožef Mirt. Vsi omenjeni so morali zapustiti svoja stanovanja ter pustiti vse svoje imetje. Vse druge duhovnike, ki so bili v škofiji, so Nemci signali v škofijske pisarne, med tem ko so zase zavzeli najboljše in najudobnejše prostore. — Vsi duhovniki mariborske škofije hodijo oblečeni v civilno obleko, da tako ne obračajo pozornosti nemških oblasti nase. — V Mariboru so bili prijeti tudi vsi gimnazijski profesorji in vsi kateheti ljudskih šol. — Frančiškanski samostan so zaprli in izpremenili v glavni stan ženskega Gestapa. Samo trem frančiškankam so dovolili ostati in bivati v samostanskem hodniku, med tem ko so bili vsi drugi izgnani. Ujetih je bilo tudi veliko število jezuitov, pa čeprav je bilo med njimi tudi nekaj starcev, ki so že prekorčili osemdeseto leto svoje starosti.

Ceni se, da je bilo v mariborski škofiji prijatih 350 do 400 duhovnikov. V Celju je puščen samo en župnik. V Trbovljah tudi samo eden. V Brežicah, pri Sveti Trojici in na Slovenski Gorici so bili zaprti frančiškanski samostani.

potem kapucinski v Celju pa Ptuj in oni lazaristov v Celju pa malih bratov v Ptuj. Vsa njihova posestva so bila zaplenjena.

Nemci prijeli in zaprli veliko število ljudskih učiteljev, profesorjev in narednih delavcev.

Poleg duhovnikov so Nemci zaprli veliko število učiteljev, profesorjev in narodnih delavcev. Prijemanje se vrši med deseto uro zvečer do štirih zjutraj tako, da svet ne vidi zrtev, ki jih nemudoma odvedejo. Zrtev vzamejo lahko s sabo le tisto obleko, ki je na sebi, eno odejo, en krožnik z žlico in hrane za tri dni.

Nemško postopanje z duhovniki.

Nemška okupacijska oblast postopa z duhovniki na najhujši način. Kanoniki morajo skozi mesta spremljati vojaško kuhinjo, pometati ceste, omivati okna po vojašnicah in čistiti uniforme nemških oficirjev. — Frančiškane, prijete v Mariboru, so bili prisiljeni kar v kutah podirati pravoslavno cerkev v Mariboru. Ker je tedaj besnelo strašno neurje, so mnogi izmed duhovnikov, ne navajeni takemu poslu, omedleli, naker so jih prepeljali v bolnišnico. Mnogi duhovniki morajo snažiti stranišča v hišah, v katerih bivajo nemški vojaki. Vse to se dogaja v navzočnosti članov Gestapa, ki psujejo nesrečne žrtve, kričijo nad njimi ter jih pretepajo kakor navadno živino.

Veliko število duhovnikov prijatih tudi v ljubljanski oblasti in vsi samostani zaprti.

Po isti metodi se uganjajo nasilstva tudi nad duhovniki v ljubljanski oblasti. Veliko število duhovnikov je bilo prijatih v Zagorju, med njimi tudi Markez, Kalan, Stoničar, Kokočar, Benedik, Zidar, in Krizaj. Potem so jih prijeli v Radčah, Čemšeniku, Sent Lambertu, Izlahah, Kolovratu, Blagovici, Svetem Gotardu, Česnjicah, Svetem Ožboltu, Raki, Sveti Gori, Trziču itd. Metodi germanizacije se prilagajajo tudi v delih, priključenih Koroški. — Nemci so zaprli vse samostane in ljubljanski oblasti. Zasegli so samostan lazaristov v Brodu, onega kapucinov v Škofji Loki, frančiškanskega v Kamniku in na Brezjah — svetem kraju slovenske božje poti, kamor romajo vsi Slovenci častit Devico Marijo, kraljico Slovencev.

(Nadaljevanje na 4. strani)

Amerikanski Slovenec

Prvi in najstarejši slovenski list v Ameriki. Ustanovljen leta 1891.

The first and the Oldest Slovene Newspaper in America. Established 1891.

Ishaja vsak dan razen nedelj, ponedeljkom in dnevom po praznikih.

Issued daily, except Sunday, Monday and the day after holidays.

Izdaja in tiska: EDINOST PUBLISHING CO.

Published by: EDINOST PUBLISHING CO.

Naslov uredništva in uprave: 1849 W. Cermak Rd., Chicago. Telefon: CANAL 5544

Address of publication office: 1849 W. Cermak Rd., Chicago. Phone: CANAL 5544

Naročnina		Subscriptions	
Za celo leto	\$5.00	For one year	\$5.00
Za pol leta	2.50	For half a year	2.50
Za četrt leta	1.50	For three months	1.50
Za Chicago, Kanado in Evropo:		Chicago, Canada and Europe:	
Za celo leto	\$6.00	For one year	\$6.00
Za pol leta	3.00	For half a year	3.00
Za četrt leta	1.75	For three months	1.75
Posamezna številka	3c	Single copy	3c

Dopisi važnega pomena za litro objavo morajo biti poslani na uredništvo vsaj dan in pol pred dnevom, ko izide list. — Za zadnjo številko v tednu je čas do četrta (poldne). — Na dopise brez podpisa se ne ozira. — Rokopisov uredništvo ne vrača.

Entered as second class matter, November 10, 1925 at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

“Glas vpijočih v puščavi”

V zadnji petkovi številki je naš dopisnik iz Joliet, pod podpisom “Naročnik”, zapisal med drugimi vestmi tudi to-le:

“Pri tej priložnosti se mi zdi prav umestno omeniti, da bi mi ameriški Slovenci in Hrvati ter drugi skrbeli malo bolj, da bi se naša lastna mladina bolj zavedala, da je naše krvi, ko vidimo, kako duh časa čedalje bolj izpodjeda naš temelj. O tem predmetu naj bi uredniki naših listov in njihovi sodrujci ter voditelji pri naših društvi in organizacijah začeli takoj temeljito javno razpravljati. Zavedajmo se, da naša mladina je naša bodočnost. Ako je ne vzgojimo v pravem narodnem duhu za našo sveto stvar, bomo v nekoliko desetletjih v narodnem oziru žalostno končali. Kaj ko bi se predramili in takoj ustanovili tozadevni obrambni program in potreben sklad? Upam, da to ne ostane glas vpijočega v puščavi. Vsem pomagamo, zakaj ne bi kaj več storili in žrtvovali za svoj obstoj in bodočnost?”

V isti petkovi številki je bil v tem listu objavljen članek izpod peresa g. Janko Rogelj, predsednika Slov. Nar. Doma v Clevelandu, ki je obenem predsednik Ameriške bratske zveze (preje JSKJ.), v katerem podaja statistično poročilo o stanju in gibanju Slovenskih narodnih domov v Clevelandu in okolici. Ta pa je zapisal v svojem članku med drugim tudi to-le:

“Zanimati bi se morali danes, kako bomo vpeljali našo mladino v te domove, da bo spoštovala delo naših rok ter z zavestjo in ponosom prevzela naše delnice kot našo duševno dedovino. Treba bo vzgojiti našo mladino v istem duhu, v katerem smo mi gradili te domove... Ako ne bomo storili tega, potem bodo domovi ostali sami, prav sami, dokler ne bodo prišli v roke onih, ki ne poznajo duše našega slovenskega priseljenca v Ameriki. Zato me živo zanima bodoči razvoj naših domov, ko prihaja tista odločilna premostitev od stare slovenske generacije na novo, tu rojeno slovensko generacijo. To je naša največja naloga v bodočnosti, ker hočemo, da ostanejo naša narodna svetišča v rokah naših rodnihih potomcev.”

Zanimivo je, dva sta pisala vsak zase, eden v Jolietu, drugi v Clevelandu in zapisala vsak po svoje s svojimi besedami, pa eno in isto. Iz vrst obeh se čuje en in isti krik: Tonemo! Pomagajmo si, da ne vtonemo!

List “Amerikanski Slovenec” opozarja slovenski narod v Ameriki na to važno vprašanje že nad trideset let. Cele skladovnice dopisov, člankov in drugega materiala je že bilo objavljenega glede tega. Leta 1928 je prav pisec teh le vrstic opozarjal, kako Poljaki delujejo pri svojih društvi in organizacijah. Poljaki imajo svoje narodne šole v Ameriki. Imajo višjo šolo. Zato najdete med njimi Poljake iz tretje in četrte generacije, pa še vedno govore in pišejo poljščino. Pojdite na konvenciji poljskih organizacij, sami mladi inteligentni fantje in močje, odvetniki, zdravniki, profesorji, pa debatirajo v poljščini. Dokler bo med Poljaki taka zavednost, res, “Poljska še ne bo izgubila”. In mi Slovenci?

Pojdite na naše nekatere društvene seje pa boste videli kako je. Še ta stari skušajo toliči angleščino, dasi nerodno in se s tem le smešijo, ampak “tokajo po angleško” — ne govore po slovensko. Pa zapišes kaj, opozarjaš na to, se pa zameriš in še kako!

Pozno je, hudo pozno je v tem oziru, toda prepozno nikdar! Kaj storiti, da se temu odpomore? Za ohranjenje slovenstva med nami store lahko največ slovenske šole. Pripoveduj doma otroku kar hočeš, nekaj malega se ga sicer prime, a daleč ne tako, kar mu je povedano v šoli. To, kar mu povedo v šoli se ga drži. Zato vsaj par ur učenja slovensčine po naših šolah, kjer je to mogoče, bi bilo neprecenljive vrednosti za slovenstvo.

Drugo je, kako uvajati našo mladino v zanimanje za naše slovenske organizacije in da bi razumevala naš slovenski duh. Izvajati nekaj takega je velika umetnost. Ni vsak sposoben zato. Pri Poljaki sem videl pred 13 leti, kako so poverjali mladim članom vodstvo društev. Pray po metodi, kakor n. pr. v višjih šolah uče mlade fantje administrativnost mest, občin in okrajev. Samo s to

razliko, da so morali poslovati v poljščini. Vsak mesec je bil določen nov odbor iz mladih članov za prihodnji mesec. Odbor se je moral pripraviti, da je pripravil nekaj novega za prihodnjo sejo, kak program za kako koristno prireditve, itd. Zraven pa je seveda stalno sedel in čuval stalni stari odbor, ki je posegel vmes le tedaj, kadar je bil tak poseg potreben in si niso mladi znali sami pomagati naprej. Tako je tekom enega leta vsak mladee pri društvu spoznal društvene posle, se naučil bolj poljskega jezika, postal naudušen društenik in s tem tudi bolj dober in zaveden Poljak.

O tem smo prav podrobno pisali pred 13 leti, misleč, da se bo le kdo zdramil med nami, da bi začeli tudi med nami Slovenci kaj takega, ali v drugem duhu, kakorkoli že, samo da bi se kaj zganilo kje in pričelo. Ostalo je vse le pri dotičnem članku in dvomimo, da ga je sploh kdo med odgovornimi krogi opazil. Tako je po navadi glede vsakega vprašanja med nami. Zanimanja ni ne na odgovornih mestih, pa ga ni potem tudi med narodom. Karkoli zapišes in poveš, je glas vpijočega v puščavi.

Pa vendar je vprašanje ohranjanja slovenstva med nami tako važno vprašanje, da se nam zdi vredno vpiti in vpiti, če tudi je bilo doslej res vse vpitje glede tega nič drugega, kakor glas vpijočega v puščavi.

IZ INDIJANE SE OGLAŠAJO Whiting, Ind.

Da imamo tudi v mestih, kjer je le malo Slovencev izredne dogodke, nam priča naslednji dogodek. — Marija Porenta je prišla iz države Michigan na počitnice dne 7. junija k Vrbečkovim, a v nedeljo je pa prišla k meni moja sestrična Marijeta Maly, ne Marija, kot je bilo pomotoma zapisano v Amer. Slovincu z dne 17. junija, tudi za en teden na počitnice in v ponedeljek sta se sestali skupaj. — Obe sta odšli iz starega kraja meseca januarja leta 1906. Mrs. Porenta je odhajala ravno na Novo leto, Mrs. Maly pa par tednov kasneje, pa se od tedaj še nista videli. — Mrs. Maly je prišla v So. Chicago, kjer se je prvo leto poročila. Nekaj časa je potem še živela v So. Chicagu, potem so se pa preselili v Chicago Heights, kjer so ostali le malo časa, nakar so se preselili v Joliet, kjer bivajo še sedaj, to je več kot zadnjih 20 let. V zakonu so se jim rodili trije otroci. Sedaj sta sinova že poročena, hčer pa dela v Chicagu. Sedaj imajo v Jolietu, gori na hribu, svojo hišo.

Mrs. Porenta je pa prišla iz starega kraja najprej v Rock Springs, kjer se je tudi prvo leto poročila. Bili so tam sedem let in v tem času so se jim rodili štiri otroci, sinovi. Potem so pa kupili in Hesperia, Michigan, 80 akrov zemlje, ki je bila sam gozd. Kasneje so dokupili še več zemlje, da imajo sedaj 260 akrov zemlje. Morali so torej k sosedovim na stanovanje, ki so bili tudi Slovenci, oddaljeni kake tri milje, kjer so ostali par tednov, da so si vredili zasilno stanovanje. Od tam so potem hodili na svojo zemljo in pričeli s čiščenjem. Tako je zanimivo pripovedovala Mrs. Porenta: Ko smo šore izpodkopali na eni strani, sem se potem jaz z vso svojo težo obesila nanj, da se je izruval. Prvo leto, je dalje pripovedovala Mrs. Porenta, so toliko izčistili, da je ona sama posadila 13 bušljev fižola, ki je tako bogato obrodil, da so ga pridelali 160 buš-

ljev in prav dobro prodali. Tretje leto so ga zopet posadili 16 bušljev in je tudi dobro obrodil, potem so se pa začele slabe letine, kot na primer leta 1918, ko ko je slana 21. junija vzela ves fižol, da ga še za dom niso imeli. Mr. Porenta je potem šel v So. Chicago, delat v tovarno, da so si malo opomogli. Ko je drugo zimo zopet delal, se je tako silno prehladil, da bi bil skoro umrl. Ko je ozdravel, ni šel več v tovarno delat. Otroci so rastle in kmalu začeli tudi oni pomagati pri delu. Družina se je v Michiganu povečala na deset otrok, šest sinov in štiri hčere, od katerih so tri hčere že poročene, ena pa dela v tovarni in tudi en sin je že poročen, dva delata v tovarni, eden je pri vojaki in dva pomagata doma na farmi. Joseph se je izučil za tapetnika (upholsterer) in ima svojo delavnico ter trgovino na Grand Haven, Mich. ter zaposluje pet delavcev. Toda ga je stric Sam poklical da mora služiti v vojak. Teško je bilo vse skupaj zapustiti in odriniti, toda tisto leto vo odsotnosti ga nadomestuje v tovarni poslovođa, da gre tako delo brez okrnjenja naprej.

V nedeljo sta se obe poslovlili od nas v upanju, da se še kedaj vidimo, toda poprej, kakor po 35. letih. Bog daj! — Z Mrs. Porenta je pa odšla tudi od tukaj Mrs. Vrbeč z nečakom za en teden na počitnice, da se naučije čistega michiganskega zraka. Želimo jima mnogo lepih sončnih dni in srečen povratek, nazaj med nas. — Mrs. Porenta je tudi naročnica Amer. Slovenca in pravi da ga vselej že kar težko pričakuje. Posebno povešti, je rekla, se ji zelo dopadejo. — Bog vas živi vse in se še kdaj kaj oglasite.

K. Triller

IZ JUŽNEGA ILLINOISA Fairmount City — East St. Louis, Ill.

(Konec)

Naprej sem jo mahnil na Des Moines. Po mestu nisem hodil.

ker sem bil namenjen, da ga obiščem nazaj grede, ampak sem šel naprej na Carney, kjer sem nekdo že sam delal. Danes tam majne ni, je pa še precej dobrih rojakov. Rojak Jenko in Pepl sta najstarejša tukaj, drugi so prišli pozneje. Slovencev je tam še kakih osem družin ter nekaj pečlarjev in samskih, kakor tudi kake štiri hrvaške družine in so vsi zelo postrežljivi, zlasti še Mihelčič, Pepl in Jenko (Jamnik). Dela pa tam v mestu ni razun nekaj na WPA in nekateri se vozijo na delo v Woodward, kjer še obratuje in rov pol časa na teden.

Potem sem se podal na Johnstown Station, kjer sta samo dva Slovencev, katera sta pa zelo gostoljubna in obema prav lepa hvala. — Od tam sem jo mahnil na novo naselbino, ki se imenuje New Dallas Horn ali Granger, kjer je precej Hrvatov, ki so kupili od države Home Loan hiše, na odplačilo. Rovov tam ni, razun eden na Woodward in eden na Madrid, pa oba le malo obratujeta in ne moreta zaposliti vseh delavcev, ker obratujejo s stroji, ki so mnogim pridnim delavcem odjeli delo. Nekateri, ki imajo še lepe farme, pridelajo precej doma, tako Tone Push, ki ima 40 akrov veliko farmo in stanuje blizu rojaka Drobničiča. Mož za hraniti, ima lepe svinjne. Njegova farma leži malo proti severu in je tam najboljša zemlja. Rojak ne pleše, ne pije in ne kadi, samo lepo pridno dela tudi v majni. Tukaj je prostor za take, ki se radi doma drže, ne pa za take, ki po svetu “bandajo” in denar zapravljajo. Rojak Push ima zares krasen prostor. Tudi nekaj pečlarjev je tod okolo. Pa tudi Drobničič ima lepo farmo in veliko živine. Tako se naši rojaki počasi pomikajo navzgor, ker znajo hraniti. — Tam okolu je tudi še več Slovencev in Hrvatov, ki so pa na vse kraje raztreseni.

V naselbini Maran, je bil tudi svoje čase rov, sedaj ga ni več. Hrvatov je tam še kakih 20 družin, nekaj Angležev, Italijanov in črncev ter ena slovenska vdova. Zemlja tam okolu je dobra. Proti Woodward je še en slovenski farmar, rojak Perz, ki ima lepo farmo in vse dobro uspeva, kar poseje ali posadi. V mestu so pa štiri slovenske družine. Zelo vljuden je rojak Avsec. Tudi na Madrid so samo štiri slovenske družine, kateri dve imata grobarijske trgovine, dve sta pa brez dela, Hrvatov je pa precej. Mesto šteje do 2000 prebivalcev. Od tu sem šel dalje proti domu in sem se ustavil pri rojaku Pirz na Madison Ave. v Des Moines, ki je samo par blokov od glavne ceste. Bil sem na več krajih pri naših rojakih, tudi pri Rospotniku, ki je že dolgo bolan. Slovinci v Des Moines, kolikor jih je, so tako daleč narazen, da drug za drugega ne vedo. — Od tu sem nadaljeval pot proti domu, kamor sem srečno prišel.

Po par dnevih oddiha doma, sem se odpravil po severnem Illinoisu, da obiščem nekatere naselbine. — Tukaj sedaj delajo novo cesto na nov most, ki vodi ven iz mesta St. Louis, Mo. “Bei pass” ta bo šel pa od križišča ceste št. 50 in 40 naravnost na sever, ter pride pri Mitchel na glavno cesto št. 66 in 40, ki gre-

sta skupno preko novega mosta na St. Charles, tako, da se mesta St. Louis lahko izogne. Tudi konjske dirke so odprli in ti neumežji kar tri ceste vzamejo. Ker so pa samo dve za na sever in dve za na jug, jih zato večkrat policaj preganja in ko nekateri plačajo globo \$5.00, so takoj bolj ponižni.

Delavske razmere, niso preslahe, za mlade. Kar se pa tiče starejših, je pa seveda drugače. Na Collinsville obratuje samo en rov, trije pa počivajo. Tudi na Livingston se dela slabo, le št. 2 je malo boljše. Na Stauton se tudi bolj slabo dela; št. 7 dela včasih. Mandalof tudi bolj slabo obratuje in tako bo naš rojak kaj lahko porabil tistih 25 nadprocentov na brezposelni zavarovalnici. Na Litchfield in Hillsboro tudi skoro ni dela, na Hillsboro je ena majna, ki obratuje le pol časa in ena steklarna in tudi tudi tujci delajo komaj na četrt, v cinkarni Witt je zaprt že več let in ravno tako na Komus. Colton rov dela vsaki dan, Pana, Teylorville delajo nekoliko in tako tudi v Kincaid. V Springfieldu delajo na polovico časa. — Vinske gorice in vrtovi pa zelo lepo kažejo. Rojakinja Bizjak ima jako lep vrt, na Auburn pa rojakinja Ogrin ter rojak Rupnik. V Springfieldu so močno brez dela, Rojaka Kulek in Bukovec imata oba delo in tudi pridno prebirata Slovenca; sta oba dobra rojaka. Po Springfieldu je veliko zavednih rojakov, kakor tudi v Auburn. — Iz Springfielda sem jo mahnil na Lincoln, do rojaka Debelaka, ki je nekaj kontraktor pri “karpentarijih”. Rojaki v Lincoln so zelo postrežljivi, zlasti Brile in Debelak. Nekaj jih je, ki so se pomešali z Madjari. — Od tam sem se podal naprej proti Ogleby. Tam v bližini obratuje en rov in cementne tovarne so tudi v obratu. V Lincoln je pa glede dela slabše, ker ni tovarn, en rov pa le malo obratuje in WPA peše, relief je pa gluh in ga malokdo dobi. — Ko sem prišel v Ogleby, sem bil prav dobro postrežen pri rojakinji Mary Svastič, lepih pesmi pa in godb letos ni bilo. Ona je namreč dobra pevka, prav tako tudi sin, lepo poje in igra, zraven mu pa mati pomaga, da ju je prav zanimivo poslušati. Slišal sem, ko sta pela pesmi, katerih nisem slišal že 40 let. Fant sedaj dela nekje v Jolietu in precej dobro zasluži. Preko ceste od omenjene rojakinje sem tudi našel dobrega rojaka, ki mi je dal prostor da sem lahko parkal svoj “voziček”. Dalje sem našel tukaj tri zelo udne ženske, kot Svastich, Dušak in tajnico SZZ. Meglich, katera mi je dala tudi naslov od tamkajšnjih rojakov, katere sem potem obiskal, kot Sitar, Kodrič, Ambrož, Mary Krainčič, Johana Zupančič, John, agitator za slovenski list, kateri me je najbolj podprl in semu za postrežbo kar najlepše zahvalim, kakor se zahvalim tudi vsem ostalim v Ogleby, Lincoln ter Springfield, Stanton in drugod, za vso postrežbo. — Tudi na Greenville je nekaj naših rojakov, med katerimi je najbolj veljavni pogrebnik in dober farmar Povše, ki ima na severni strani pri pokopališču svojo farmo, katero, menim, bi eden najbrže precej poceni dobil, kajti

Dogodki

med Slovenci po Ameriki

Smrtna kosa na vzhodu

Brooklyn, New York. — Tukaj je preminul dobro znani rojak Alois Rupnik, stanujoč na 144 Faxall St., Brooklyn, N. Y. Star je bil 60 let. Doma je bil iz Spodnje Idrije na Notranjskem, umrl je pa v Buswick bolnišnici dne 13. junija. Bil je srečno operiran, pa je potem nastopila pljučnica, kateri je podlegel. Zapušča ženo Antonijo in štiri otroke; Louis Antonette, Valentina, Stanley, ki so vsi preskrbljeni. Poleg teh zapušča tri vnuke ter brata Johna v Dunellen, N. J. — Pokopan je bil 16. junija iz cerkve sv. Matevža na pokopališču sv. Trojice. — Naj v miru počiva!

Poroka

Lorain, O. — Pretečeno soboto sta se v cerkvi sv. Cirila in Metoda poročila Miss Anastasia Durjava iz 30. ceste, hčerka slovenskih staršev in Mr. George De Tillio. Ženin je italijanske narodnosti. — Bilo srečno!

Hčerko novorojenko so pa dobili pri družini Mr. in Mrs. John Tomsie na 34. cesti. — Častitamo! — X.

Piknik

Barberton, O. — Društvo sv. Jožefa št. 110, KSKJ priredi svoj običajni letni piknik dne 29. junija zvečer v Hopcan Garden. Društvo sv. Jožefa prav prijazno vabi rojake in vse Jednotarje od blizu in daleč, ker bodo vsi prav dobro postreženi in jim ne bo žal, da so se piknika udeležili. Posebno se vabijo vsi člani društva. Sklep zadnje seje je, en dolar naklade od vsakega člana za društvene stroške. Dolžnost članov je vseh enaka, kakor tudi korist. Vsi za enega, eden za vse. — Pridite!

Doma iz bolnišnice

Euclid, O. — Stanje Mrs. Mary Požar, iz Nicholas Ave., ki je bila v bolnišnici, se že obrača na bolje. Nahaja se doma, kjer jo prijateljice lahko obiščejo.

rojak in soproga sta že v letih in on je zelo zaposlen pri pogrebniškem delu, da mu tako ne preostaja preveč časa za farmo. Farma je pa lepa, veliko je trt in sadnega drevja, zemlja pa dobra in ob lepi cesti. Menim, da je 20 akrov v velikosti, dovolj za vsakega, ki hoče obdelovati in bi se s tem prav lahko preživljal. Od tam ni daleč v La Salle, Peru, ali Ogleby. — Ne daleč od tam je rojak Matiček, ki tudi ima veliko trte, katera prav dobro kaže in ima tudi veliko rdečih jagod, ki so bile tedaj, ko sem jaz tam potoval, že precej lepo rdeče. — Na koncu prav lepo poždravim Greenvillečane, kakor tudi ženske na Ogleby, ki so mi šle na roko, zlasti pa še mojega “mešetarja”, ki mi je veliko pomagala. — Še enkrat se prav lepo zahvalim rojake in rojakinje, katere sem obiskal po Kansas, Iowa, Missouri in Illinois, katere sem obiskal ter jim želim obilo sreče in zdravja!

Steve Fabjan

KOT ZVERINA

(229)

(Metropolitan Newspaper Service)

Napisal: Edgar Rice Burroughs

“THE BOY — WHERE IS HE?” TARZAN DEMANDED STERNLY.

“HE’S MINE,” THE WILD GIRL BRISTLED. “I SAVED HIM FROM A LION,” ACCORDING TO HER PRIMITIVE CODE, THAT GINCHED HER CLAIM TO TOMMY.

“THE APE-MAN STRODE TOWARD HER. ‘I’VE COME FOR THE BOY,’ HE SAID GRIMLY!”

“THE GIRL GROWLED LIKE A SAVAGE BEAST DEFENDING ITS YOUNG. ‘I’LL KILL WHO-EVER TRIES TO TAKE HIM FROM ME!’”

“Deček — kje je?” vpraša Tarzan osorno.

“On je moj,” odvrne deklica jezljivo: “jaz sem ga rešila pred levom.” Po njenih primitivnih postavah si je privsajala Tommyja

Tarzan je začel stopati proti njej. “Jaz sem prišel po dečka!” je rekel pretečo.

Tedaj je začela deklica renčati kot divja zver, ki brani svoje mladiče. “Ubijem ga, kdor bi poskušal mi ga vzeti!”

NEDELJSKI KOTIČEK

J. M. Trunk.

TEDENSKI KOLEDAR

29. Nedelja — 4. pobink. — Peter in Pavel
30. Ponedeljek — Sv. Pavla spomin
1. Torek — Presv. kri
2. Sreda — Obiskovanje Dev. Marije
3. Četrtek — Leo II.
4. Petek — Dan neodvisnosti — Urh
5. Sobota — Ciril in Metod

PETA NEDELJA V JUNIJU

"Opravljanje omami modrega in mu podere moč srca (Pri. 7, 8)".

Tako težko je opravljanja prenašati potrpežljivo! Celomodrega in dobrega človeka, ako ni popolnoma potrjen v dobrem, zbežajo in omamijo. Zato pač molj psalmist: "Otmime zatiranja ljudi, da izpolnijo zapovedi tvoje (Ps. 118, 134)". Kalila so mu opravljanja njegov notranji mir. Kako utegne biti šele z nami, ki smo vsi slabi in bogleni! Kolikokrat je pri ljudeh, ki ne znajo v duhu vere brzdati svojih strasti, eno samo obrekovanje povod k umorom, ker hočejo oprati opravljanje besedo v krvi opravljalca ter ga pozovejo na dvoboj. Tako malo morejo prenesti sramotjenja, ki ga jim pouzročijo obrekovanje.

Sramotjenje šteje tudi sv. pismo med največje nadloge, ki morejo človeka zadeti. Kaznim namreč, katere naj bi zalede zaničevalca postavile v Starem zakonu, kakor nepre-

vidna smrt, blaznost, zaslepljenje in norost, prideva sv. pismo se te-le: "... in ta čas boš trpel sramoto in boš s silo stiskan in ga ne boš imel, da bi te otel (5. Mozez. 28, 29)". Ne čudi se toraj, ako tudi tebe taka sramota peče. Seve so le besede, a besede hujše od smrti, ker zadenejo čast in dobro ime, ki ga nam je dal Bog v obrambo čednosti. Zapomni si pa, da ti Bog izrečno zapoveduje, prenašati to boleost vsaj toliko, da zaradi tega bližnjega vsaj ne sovražiš, niti ne nehaš mu biti dober in za njega moliš.

"Blagoslovajte te, kateri vas preklinjajo, in molite za te, kateri vas obrekujejo (Luka 6, 28)". Ako tega ne storiš, nisi otrok Očeta nebeskega, ki vsak dan tudi hudobneže blagoslovljiva. Njegovo je maščevanje, zase si ga ohrani, tebi ga prepoveduje. In pomagal ti bo do pravice, pomagal čisto drugače, kakor bi si ti le kdaj pomagal sam.

EVROPSKA VOJNA V LUČI PREROKOV

Napoved, odnosno oporoka Dr. Theophostus Paracelsusa, ki se ima izvršiti nekaj let po propadu avstro-ogrškega cesarstva

(Franjo Paternost, Brazil:)

Dr. Paracelsus je bil zdravnik homeopat, rojen je bil v Švici leta 1493, prepotoval je vso Evropo in ves bližnji Orient, ter v starosti 33 let pa je bil pozvan za profesorja medicine na univerzo v Basel, ki jo je pa dve leti kasneje zapustil ter počel zopet svojo nomadno življenje, večkrat zasledovan in preganjan. V tej dobi je spisal več svojih del, ter končno umrl v Solnogradu (Salzburg) zastrupljen.

Leta 1541, torej pred 400 leti, je napisal nekako oporoko v latinskem jeziku, ki je nekako prerokovanje in se nananaša na sedanji čas, kakor se sam izraža v "oporoki", da se bo vse to zgodilo "nekaj let po propadu avstro-ogrške monarhije. In čujmo njegovo preroko oporoko:

"... Da me ne bodo pustili v mojem grobu (v Solnogradu), ampak me bodo izkopali in me položili, da bom gledal proti vzhodu. In povem vam: nahajajo se skriti trije veliki zakladi. In sicer eden v Medini, na Furlanskem (gornja Italija), drugi med Švabsko in Bavarsko; ne povem kraja, da prepričim velikih nesreč in prelivanje krvi. In tretji med Španijo in Francijo; in tisti komur so ti zakladi namenjeni, bodo dosegli tako povišanje, da se jim bude ves svet čudil.

Med zakladom skritim med Švabsko in Bavarsko, nahajajo se veliko čudovitih in znamenitih knjig, kakor tudi draguljev neprecenljive vrednosti.

Povem starost tistih, katerim so ti zakladi namenjeni in ki jih bodo našli: starost prvega, ki bo odkril zaklad na Furlanskem, bo 20 let; drugega, ki bo odkril zaklad med Švabsko in Bavarsko, bo 32 let, in tretjega med Španijo in Fran-

cijo bo 50 let; in sicer bodo odkrili te zaklade nekaj let potem, ko bo propadlo avstro-ogrsko cesarstvo." (Nekateri razlagajo te zaklade simbolično, in sicer razdelitev Evrope v tri narodna kraljevstva; prvi zaklad na Furlanskem, meja južnih Slovanov, v kraljestvo južnih Slovanov pod 20 letnim kraljem; drugi zaklad med Švabsko in Bavarsko združitev nemških dežel pod 32 letnim kraljem; in tretji zaklad med Španijo in Francijo, latinsko (romansko) kraljestvo pod 50 letnim kraljem. Prepustim sedaj drugim čitateljem, da se sami ukvarjajo s temi zakladi in temi kraljevstvi!)

"In zgodilo se bo, da bo ravno ob istem času prišel od Polnoči "rmeni lev", ki bo naslednik "Orla" in ga nadkrilil. (Ta odstavek se brezdomno nananaša na Nemčijo, ker "orel" je nemški grb in simbol Nemčije.) Ta "Lev" bo imel v svoji oblasti vso Evropo, ter del Azije in Arktike. Bo dobrega krščanskega prepričanja in vse mu bo šlo dobro. V začetku bo imel veliko dela, da bo polomil krepelje "orlu", in predno bo do tega prišlo, godile se bodo velike zmešnjave in strašne nesreče bodo prišle čez dežele. Podložniki se bodo do smrti bojevali s svojimi gospodari; in posledice tega bodo velike revolucije...

"Dobro mišljenje mora iti svojo pot, hudobija pa se mora kaznovati; in ta ne bo preživela... izbruhnil bo velik požar (vojna), ki bo imel za posledice grozne nesreče; toda Bog bo pri pravičnih in jim bo pomagal... Preostala bo mala peščica pravičnih, ki se bo s časom povečala, da bo sprejeta s velikim spoštovanjem in obudila bo "od mrtvih, kar je bilo mrtvega..."

Pogled na neko ulico v mestu Beirut, prestolici Sirije, proti kateremu je naperjen napad Britancev in "svobodnih Francozov", ki skušajo zasesti Sirijo, da preprečijo nje zasedbo od strani Nemcev. Dosedanje njih prodiranje pa ni imelo posebno senzacionalnih uspehov.

"Sovražniki Kristusovi postali bodo mogočni, in prinesli nam bodo strašno revščino, da bomo mislili, da je vsega konec. In ko bo sovražnik na višku svoje moči in slave, tedaj bo njega in njegove privrženec vsesamogojni Bog uničil kruto z eno malo četico, ki bo sledila močnemu "Levu" iz Polnoči.

"Tedaj se jih bo veliko izpreobrnilo in verovali bodo v njegovo ime in v Njegovo Vsemogočnost.

"In kadar bo ta "Lev" prevzel žezlo iz krepeljev "Orla", ga bodo vsi občudovali in mu sledili. In "Lev" bo izvršil velika dela in čudežev; in njegovi podložniki, ki ga še niso poznali, sprejeli ga bodo z velikim veseljem..."

"Kmalu potem, ko bude odkrit zaklad med Švabsko in Bavarsko, bo postal on (Lev) bogatejši kot dvanajst kraljevstev, ker med zakladom bo našel en dragulj, ki ga ne bo mogel plačati noben cesar."

"Drugi zaklad med Španijo in Francijo je gotovo tudi velik, toda ta ga bo nadkrilil. Najden bo v trenutku, ko bo "Lev" izšel od Polnoči in odnesel "Orla"; in tedaj se bodo spomnili mene, Theophostusa Paracelsusa, kaj sem jaz enkrat bil."

"Kadar bo tedaj polnočni "Lev" izvršil svoj pohod in polomil krepelje "Orlu", tedaj bo vladal povsod mir in sloga; poprej pa bo dal znamenje, da bodo predhodni podložniki zaznali prihod Gospodov.

"Jaz, Theophostus, vas prosim še nekaj, da ne pripisujete meni nobene pomote, kar jaz prerokujem, kajti jaz ne morem umreti proti božji volji, ampak moram s tem prerokovanjem izpolniti Njegovo voljo."

"In zakladi in tajnosti skrite, za katere bi moral jaz povedati, ker ti nadkriljujejo druge, in popisati mesto med Švabsko in Bavarsko, oni tajni kraj, tam kjer je moja najvišja tajna umetnost, kot prava "preobrazitev rude" (Ta stavček je nekam temen in nerazumljiv, radi tega smemo smatrati te zaklade kot simbolične).

"Vsemogočni Bog bude s svojo nebesko močjo pokrepil tistega, kdor ga najde; in dal mu bo tudi srečo v zmagah in moč, da bo premagal vse "Zlo" in razširil samo "Dobro"; in ker bude v dobrobit, zato bude doseženi neobhodno potrebni zakladi z božjo pomočjo, ki je ustvarila svet, in ga more porušiti. Tako mi pomagaj Sin in Sveti Duh, pravi Bog, visoko hvaljen na vse veke. Amen. Pisano v Solnogradu, leta 1541."

V srednjem veku je več prerokov napovedovalo prihod nekega velikega kralja, princa miru in sprave, zmagovalca Antikrista. Prerokova Paracelsusa, daje nekaj luči v tem smislu. Imenuje tega kralja bodočnosti "Rmeni lev" ali samo "Lev"; popisuje ga, kakor da

bo prišel iz Polnoči, t. j. od Zahoda, da bo dobrega krščanskega mišljenja; da bo imel veliko dela predno bo polomil krepelje nemškemu "Orlu." Napoveduje, da bo prevzel žezlo "Orla" in da bo dobil tak ugled da se bodo postavili vsi na njegovo stran. Pod njegovo vlado bosta vladala povsod mir in sloga.

Kakor je "orel" simbol Nemčije, tako se tudi razlaga, da je "lev" simbol Anglije, torej

Anglija bo vzela Nemčiji vso moč in oblast, ki jo ima sedaj nad Evropo. In kadar bodo novi podložniki, ki se ne poznajo pravičnosti in miroljublja angleškega "leva", tega spoznali, ga bodo sprejeli z velikim veseljem kot kralja miru in slege in vsi se bodo postavili na njegovo stran.

Bodočnost nam bo šele prav pojasnila to čudno prerokovanje odnosno oporoka Doktorja Theophostusa Paracelsusa.

AKO BI PRIŠLO DO INVAZIJE ANGLIJE?

Angleška vlada je uradno izdala knjižico v modro-belo-rdečem ovitku, ki ima naslov: "Kako se moramo vesti, če bi sovražnik vdrl na Angleško." Nemški vdor na Angleško je danes tista velika mora, ki tlačijo vse Angleže ter se na to tudi temeljito pripravljajo. Vdor preprečiti je velika naloga orjaške mobilizirane armade obalnih čuvajev, črnovojniških polkov, protiletalskih čet, stražnikov, čuvarjev morskih svetilnikov, protiletalskih poveljstev in obveščevalnih oddelkov. To vse je porazdeljeno po vsej deželi. Zlasti na gosto pa so ti oddelki posejani na južni in vzhodni angleški obali. Ker pa so Angleži hladni računarji, ki upoštevajo vsakršno možnost, so upoštevali tudi možnost, da bi sovražnik vendarle utegnil kdaj kje vdreti na njihovo ozemlje. Zato so izdali tisto brošuro, katere vsem Angležem nazorno razlaga, kaj bi v takem primeru bila dolžnost vsakega angleškega državljana. Knjižica med drugim pravi:

"Ko bi pa se vkljub vsej previdnosti in vsej brambi kak nemški poskus vendarle posrečil in bi se Nemci kje izkrcali, takrat je prva dolžnost vseh državljanov, kateri se zavedajo svoje odgovornosti, da ne izgube živcev. Vsak se mora izogibati vsakršne panike, ki bi sicer utegnila škodovati nalogam naših čet. Vsak mora biti hladnokrvn ter se mora z železno odločnostjo tako ravnati, kakor je povedano v tej knjižici."

Nato brošura našteva celo vrsto nauk, nasvetov in navodil, ki so spretno prirejena na podlagi skušenj iz zasedbe Holandske, Belgije in Francije. Po teh vzgledih knjižica najprej nujno priporoča, naj prebivalci nikjer ne beže pred sovražnikom. Tak beg civilnih ljudi je zelo slab za vojaške operacije, ker so kmalu vse ceste zasedene in natrane, živčja po vaseh in malih mestih začne zmanjkovati, prav tako rezerve bencina. S tem pa je močno oškodovana prostost gibanja vojskujoče se armade. Pač pa naj civilno prebivalstvo ostane docela mirno ter naj prebiva v svojih stanovanjih ali v delavnici. Tukaj naj mirno ter potrpežljivo čaka, da bo vojna vihra odvihrala naprej.

Če pride civilni Anglež v stik s sovražnim vojaštvom, so v bro-

surici navedena navodila, kako naj se takrat obnaša: Prvo je, da mora vsakdo biti čim bolj molčeč. Pravočasno, preden pride sovražnik v kraj, naj prebivalci pobero vse cestne tablice in vse kazipote. Nihče naj ne kaže nobene radovednosti in naj nikjer ne prodaja zija. Prav tako je treba s cest odpraviti vse otroke ter se sploh izogibati vsakršnega stika s sovražnikom ter pogovorov z njim, kolikor je najboljši mogoče. To navodilo ima ta namen, da bi sovražnik iz kake morda nehotene opombe ne delal kakih sklepov v škodo angleške armade.

V knjižici so še druge zelo koristne stvari: Tako je na primer Angležem nujno priporočeno, naj si dobro zapomnijo glas tistega, ki napoveduje v njihovem radiju. Lahko bi se namreč — pravi knjižica — utegnili zgoditi, da bi kaka tujja oddajna postaja ali kak sovražnik napovedovalec na angleški oddajni postaji hotel s svojimi poročili in navodili ljudi motiti. Zato so angleške oddajne postaje zdaj že uvedle to novost, da se vsak napovedovalec pred začetkom svojega poročila poslušalcem predstavi ter jim pove svoje ime, da bi potem ne bilo nobene zmede.

Ta knjižica je torej izšla ter je imela že zdaj, ko še ni nobene sledu kakega vdora, velikanski uspeh. Najprej je ljudstvo silno pomirila, kar med civilnim prebivalstvom vsakdo lahko opazi. Zadnje dni se je že degajalo, da so ljudje tako mirni, da v protiletalska zavetišča beži le še kakih 10 do 20 odstotkov ljudi, vsi drugi pa mirno ostajajo ponoči v svojih posteljah ali pa po podnevu naprej opravljajo svojo dolžnost. Kaj takega pred nekaj tedni sploh ni bilo mogoče. Vsi ljudje, ki poznajo glavno angleško lastnost, ki je hladnokrvnost, zdaj trde, da bi Angleži tudi ohranili mir in trezno presojo, če bi sovražnik res vdrl na Angleško. To pa je glavni pogoj, da bi angleška armada izkrcanega sovražnika potem na Angleškem onemogočila.

Predstavite vašim prijateljem "Amer. Slovence" in jim ga priporočite, da se nanj naroče!

KAKO JE NASTAJALA VELIKA JAPONSKA

Preteklo je skoraj manj ko pol stoletja — pa je Japonska iz male slabotne države postala vodilna država v vzhodni Aziji. Pred pol stoletjem se je stara srednjeveška Japonska začela pomlajati in preurejati. Japonci so naglo in bitro sprejemali vse, kar so pri Evropejcih dobrega in koristnega videli. Tako se je v kratkem razdobju preuredilo vse japonsko življenje. Pred 80 leti sta japonska armada in japonska mornarica bili še tako šibki, da sta morala kloniti pred peščico ameriških vojniških ladij, ki so priplule pred japonske luke in nanje naperile svoje topove. Zdaj čez 80 let pa je urejena nova in mogočna japonska armada ter docela moderna in mogočna japonska vojna mornarica, ki se hoče kosati z najmočnejšimi mornaricami na svetu.

Ko se je mlada Japonska zavedla svoje naloge in je pripravila svojo mornarico in armado, se je najprej spopadla z mogočnim kitajskim sosedom, ki je bil mogočen po svojem številu, ne pa po svoji organizaciji. Tako je Japonska v kitajsko-japonski vojni leta 1895 premagala kitajsko armado, katere je bila docela staromodno oborožena. Kitajski vojniki so takrat še nosili kite, v boj pa so poleg starih pušk nosili tudi neizogibne dežnike. Tako je bila Kitajska premagana od mnogo manjšega in mnogo manj kulturnega Japona. Takrat je morala Kitajska Japoncem odstopiti veliki otok Formosa, ki leži severno-vzhodno od Honkonga ter južno od Sanghaja. To je bil začetek japonskega osvajanja na dalj vzhodu.

Nato je 10 let kasneje Japonska poskrbela, da se je zapletla v vojno z Rusijo. To vojno so Japonci skrbno in skrivaj pripravljali. Ko je potem vojna nenadno izbruhnila, so Japonci kar brez vojne napovedi — kar pa takrat še ni bilo moderno, kakor dandanes — napadli rusko brodogradnjo v Port Arturju ter mnogo ruskih vojniških ladij potopili, s čimer se je začela za Rusijo tista nesrečna vojska. Rusija je izgubila svoje izključno nadzorstvo nad Mandžurijo, izgubila svoj vpliv na Korejo ter je morala Japoncem odstopiti tudi južni del otoka Sahalina v Ohotskem morju. Zdaj je Japonska že bila zasidrana na azijski celinii. Ko je leta 1910 dobila še vso Korejo v svojo izključno oblast, je že imela na celini mogočne postojanke, kamor je pošiljala ne le svoje koloniste, temveč tudi svoje vojaške strokovnjake, ki so pripravljali s teh oporišč nove osvojitve. Poleg Koreje je Japonska dobila tudi polotok Kvantung.

Prišla je svetovna vojna, katere se je Japonska udeleževala na strani Anglije. V tej vojni je Japonska dobila nekdanje nemške kolonije na Kitajskem. Potem je bil spet kakih 10 let mir, ki ga je Japonska izrabila za priprave k drugim osvojitvam. Ko je dozorel čas, je Japonska leta 1932 začela zasedati Mandžurijo ter notranjo Mongolijo. Kitajska ni bila dovolj močna, da bi se bila uspešno mogla upreti. Sovjetija pa se tudi ni hotela spuščati v vojno, dasi je šlo tudi za njen vpliv. Tako je Japonska v Mandžuriji postavila za cesarja bivšega pregnanega kitajskega cesarja iz rodovine

Mandžu. Zdaj je Mandžurija na videz samostojna država, v resnici pa le japonska kolonija.

Poslej je Japonska hitreje delovala. Že leta 1937 je začela zasedati severne kitajske pokrajine ter nato začela svoj pohod v notranjo Kitajsko, ko je leta 1938 zasedla obalne province okoli Sanghaja. Japonski vojni pohod je nato šel proti južni Kitajski ter so Japonci zasedli zadnje mesece leta 1940 že nekaj krajev francoske Indokine.

Ko je Japonska pristopila k trojnemu paktu, k Nemčiji in Italiji, je s tem že nakazala, da njen vojni pohod še ni končan, temveč da hoče do kraja izvesti svoje velike načrte ter vso Azijo spraviti pod svoj vpliv, s tem pa prevzeti vodstvo v Aziji po novem redu, ki se zanja borita Nemčija in Italija v Evropi, Japonska pa v Aziji. S tem je vsaj na tihem napovedana vojna vsem tujim državam, ki imajo na azijskem ozemlju svoje kolonije. To pa ni le Nizozemska, Francija in Anglija, temveč tudi Združene države severne Amerike.

Japonska diplomacija je zvitna in neiskrena. Je sicer v zvezi z osiščem, vendar si ni svesta zmage, zato zadnje tedne zopet zvitno gleda na razvoj izza svojih kulis, da stopi tja, kjer ji bo več kazalo za njene koristi.

DRAMA V DRVECEM VLAKU

V bližini turške postaje Sansuma se je v drvečem vlakcu odigrala krvava drama. Neki Ibrahim je obtožil dva brata, ki sta živela v neki tamkajšnji vasi, da sta mu ubila dve živinčeti. Stvar bi se morala obravnati pred sodnikom v Sansumu.

V vlakcu sta se brata srečala z Ibrahimom, ki ga je spremljal njegov štirinajletni sin. Poskušala sta tožitelja pregovoriti, da bi umaknil tožbo in sta mu zatrjevala svojo nedolžnost. Ker nista imela uspeha, sta zbesnela in planila s palicami nadenj. Čeprav so ju skušali nekateri potniki ločiti od napadenca, sta ga tako zdelala, da se je zgrudil mrtev na tla. V tem trenutku je Ibrahimov sin potegnil samokres in oba brata ustrelil, nato skočil iz vlaka in izginil v gozdu. Pozneje se je deček sam javil policiji v Sansumu.

"ŠIRITE AMER. SLOVENCA"

Društvo sv. Jožefa

šte. 53, KSKJ, Waukegan, Ill.

41. leto pri K. S. K. Jednoti.

Društvene seje se vršijo vsako drugo nedeljo ob 9:30 zjutraj, v šolski dvorani.

Vsak slovenski katoličan, odrasli in mladi, naj pristopi k naši napredni K. S. K. Jednoti.

Skupno društveno imetje znaša nad \$21.500,00. Članstvo šteje 540 članov (ic).

Za nadaljnja pojasnila obrnite se na društveni odbor:

John Mika, predsednik

Joseph Zorc, tajnik,

1045 Wardsworth Ave.,

North Chicago, Ill.

Joseph Petrovic, blagajnik.

DRUŠTVO SV. VIDA

šte. 25, KSKJ, CLEVELAND, OHIO

Odbor za leto 1941:

Predsednik: Anton Strnisa;

Tajnik: Anthony J. Fortuna,

1093 E. 64th Str.;

Blagajnik: Louis Kraje.

Društvo zboraže vsako prvo nedeljo v mesecu v spodnjih prostorih stare šole sv. Vida ob 1:30 popoldne. Assessment se prične pobirati ob 1:00. Na domu tajnika pa vsakega 10. in 25. v mesecu.

V društvo se sprejemajo katoličani od 16. do 60. leta v odrasli doletki; v mladinski oddelki pa od rojstva do 16. leta.

Listen to
PALANDECH'S
YUGOSLAV-AMERICAN
RADIO BROADCAST
Every Saturday, 1:30 to 2:30 P.M.
STATION WHIP
1480 kilocycles
(First Station on Your Dial)
Featuring a program of
Yugoslav Folk Music

PIERRE L' ERMITE:

Ljubezen -- soprog ali Bog?

Iz francoščine z dovoljenjem avtorja.

"Kristusova glava iz žgane ilovice! Za seboj ima že celo zgodovino. Mati ene mojih prijateljic jo je kupila na dražbi. Plačala je za kip mnogo več, kot je bil vreden, da ga je le brzo spravila izpred oči brezvernežev, ki so tako nemarno žalili njena verska čuvstva. Skrbno ga je prinesla domov. Toda ko je stara sobarica zagledala svojo gospodinjso s tem kipom v rokah, je zavpila: "Če bo prišel On v hišo, bom šla jaz iz nje!" Mati moje prijateljice je vsa začudena pripomnila: "Kako Marija, ta pobožna katoličanka!" Marija pa je jo zavrnila: "Moji živci so sila zdražljivi, ne bi mogli prenašati vse dolge dni pogleda na to trpečo glavo. Znorela bi!" Ravno v tistem hipu sem prišla jaz. Dobra gošpa, ki ni vedela, kaj naj stori s kipom, mi ga je podarila. Poglejte, kako človečanski in obenem božji izraz ima ta Kristus! Toda pojdiva dalje. Tu je papanov in tam mamin portret. Ali ni bila lepa moja mama?"

"To sem sodil že po vas!"

"Oh! jaz sem bolj podobna papanu. — Tu so breze od Harpignijesa. (H. je bil slavni francoski slikar motivov iz narave.) Tam so konji, ki vlečejo tovrstne čolne proti toku. Naslikal jih je nekoč Vayrasat pod mojim oknom. Zdaj takih ni več videti ob Seini, ker imajo vse barke že motorni pogon. Škoda! Tako ljubki so bili v svojih rdečih obglavniki. Poznala sem vse po imenu. Kar sami od sebe so se ustavljali pri naših vratih, da bi jim prinesla sladkorja. . . Ta bobencék in one ljubke, modre metulje sem dobila na nekem sejmu. Tistole sovo iz kopenhškega porcelana, na katero se naslanja njena ljubljena družica, sem dobila v dar od prijateljice. Tako se bova ljubila tudi mi dva. . ."

"Kaka primerjava!"

Nato se je Lucija zresnila: "V tem kotu je moje svetišče. Oni klečalnik iz ebevine, obložen z biserno matico, je poslal moji babici neki Napoleonov častnik iz Benetk."

Gilbert je z zanimanjem ogledoval drobne stebričke in vložke. "Zares je lep!" "Na njem molim vsak večer za tiste, ki jih ljubim."

"Torej pomolite včasih tudi za Gilberta."

"Za Gilberta celo mnogo molim. Več nego si sam predstavlja!"

Gilbert se ozre po svetišču, kjer "se molit" za njega. Njegovo pozornost vzbudi slika v hrastovem okvirju, ki predstavlja sv. Janeza, naslonjenega na učenikove prsi. Pri tem se tudi Lucija nasloni z glavo na ramo svojega zaročenca in resno povzame, ne da bi dvignila oči: "Če bi vi vedeli!"

"Kaj vendar?"

"Kako lepo je moliti v tem tihem kotičku ob zatonu pustega dneva. . ."

V njeni deviški sobi zveni mladenkin glas tako pretresljivo, da jo Gilbert skoro očetovsko poljubi na čelo: "Od kod pa imate tega črnega slona," vzklikne naglo, kakor, da se hoče ubraniti ganutju.

Lucija se šele čez nekaj sekund zbere. Njene misli so bile tako daleč! V zadregi si popravi kodrčke, ki so ji padli na čelo.

"Če ne boste ljubosumni, vam bom priznala, da je ta slon moj prijatelj. Dobila sem ga z Jave. Neki pomorski kapitan ga je podaril mami. Ko pa je ona opazila, kako zelo mi ugaja, mi ga je posodila, — toda samo posodila. Ali ste opazili, da ima celo nohte?"

Gilbert je navdušen: "Draga Lucija, poskusila bova, da si ohraniva tega srečnosca za najin dom. Črni sloni so bolj srečnosni kakor beli. Gotovo nama ne bo v usodo!"

V tem trenutku zagrmí pod oknom močan očetov glas: "Slišata vendar, otroka! Jed je na mizi. Kaj če bi tudi vidva prišla?"

Šla sta. Gilbert je bil ves zamišljen. In dasi je bila Lucija zadovoljna, da je pokazala svojemu zaročencu najintimnejši svoj kotiček, bi bila vendar še bolj vesela, če bi Gilbert pokazal za njeno spokojno svetišče toliko zanimanja, kot za nekatere druge stvari.

Vendar ni rekla ničesar.

Morda je imela prav? Morda se je motila?

Kake težave povzročajo včasih najbolj enostavne stvari!

9. POGlavJE.

Jesen je prišla.

Letos je bila še posebno veličastna.

Narava sama nam daje vzgled. Polepša se, preden umre.

Bregovi reke Seine so se odeli v najbolj izbrane barve. Hiša na podeželju, v kateri je bivala Lucija, je postala čisto rdeča od divje trte, ki se je vzpenjala po njenih zidovih. Po cestah in stezicah so se razgrnile preproge najbolj raznobarnega, sušitečega listja. Zlatordeča in rumena jabolka so se ponujala na koncu vej. Zdelo se je kot da bi hotela dežela s svojo lepoto zadržati nezveste meščane, ki so se prišli odpočit preko poletja v njeno okrilje. Toda meščani so vseeno odhajali drug za drugim. Nekatere so stanovske dolžnosti in nujni opravlki klicali v mesto, druge zabave in plesi.

Kmalu je Lucijina družina, kateri se je njihova podeželska hiša zelo omilila, ostala sama v oazi umirajočega zelenja.

Dnevi postajajo vse bolj kratki. Ob jutrih in večerih mraz vedno bolj pritiska. V kaminih zaprasketa toplo božajoči ogenj.

Tudi brezbrizna Seina, po kateri je poleti življenje tako živahno, je pričela teči bolj leno, kot da se tudi ona spravlja k zimskemu spancu. Lahne meglice, ki se vedno dalje zadržujejo nad njenimi valovi, odvažajo Lucijo od njenih sprehodov v čolnu. Zdaj odhaja deklica skoro vsako jutro v gozd. Spremlja jo stari Tom, ki enako srdito laja na zaročenca, kot na beračice in na mesarske vajence.

Mladenka je vsa srečna v samotnem pisnem gozdu. Mrzla sapica ji brezobzirno biča nežna ličeca, a ona se zanjo niti ne zmeni.

Ali ni slika veličastne smrti narave simbol ničevosti in minljivosti zemeljskih stvari?

(Dalje prih.)

NEMŠKA STRAHOVLADA V JUGOSLAVIJI

(Nadaljevanje s 1. strani)

Uršulinke iz Škofje Loke in Kranja odgnane in odpeljane neznano kam.

Nemci so tudi izgnali uršulinke iz Škofje Loke in Kranja. Značilno je to, da so nemški vojaki ponoči vdrlí v samostan uršulink, pa čeprav so bili opozorjeni, da je moškim zabranjen vsak vstop v samostan. Takoj po vpadu Gestapa v samostan so bile uršulinke ponoči odpeljane iz samostana neznano kam. To postopanje je izzvalo upor med prebivalstvom, ker so bile uršulinke v tem kraju zelo priljubljene vsled svojega vzgojnega in kulturnega delovanja. Nekí nemški vojak je izjavil: "Naš firer ne mara samostanov, ker meni, da ne smejo ženske zgubljati časa v molitvah in s tem, da se sprehajajo z evangelijem v roki."

V Mekinjah so morale nune gostiti nemške oficirje ter jim streči. Neko noč pa so bile nenadoma iztirane iz samostana. Gestapo odnaša s sabo vse imetje iz škofij, župnij in cerkve.

Nemške okupacijske oblasti so zasegle tudi vsa semenišča, vse katol. zavode in vse kat. organizacije.

Najstarejša katol. gimnazija v Št. Vidu pri Ljubljani je bila najprej zavzeta od laške vojske, potem pa od nemške. Gestapo je ukazal rektorju, ekonomu, profesorjem in prefektom, da morajo v teku ene ure zapustiti poslopje. Ničesar niso mogli vzeti s sabo. Obenem so bili izgnani vsi dijaki in najstarejši duhovniki, katerim je bila tako vzeta možnost obstanka. V celem posloppju, v katerem stanuje lahko pet sto ljudi, so Nemci nastanili samo štirideset nemških oficirjev.

Ponemčenje krasne Slovenije glavni cilj.

Iz vseh gornjih podatkov se jasno vidi, da nameravajo Nemci zatreti pri Slovencih vsako sled slovenskega čustvovanja. Iztirali so iz vseh slovenskih cerkev, šol in zavodov slovenske duhovnike in izobraženstvo ter se pripravljajo na to, da uvozijo v Slovenijo 300 nemških ljudskih učiteljev, ki so jih v ta namen posebej pripravili na Štajerskem.

Iz najrazličnejših krajev Slovenije se odvažja slovenska mladina v Nemčijo na tako zvaní "Arbeits-Dienst", kjer

se ima ponemčiti. Ze takoj prve dni so dali Nemci izmenjati slovenske ulične naslove z nemškimi. Ljudske šole pretvarjajo v "Volks-Schule."

Slovenske delavce odvažajo v nemške tovarne na težje delo, a nemške pa dovajajo v Slovenijo. Slovenske kmete izganjajo v Nemčijo, a na bogata slovenska posestva pa pošiljajo nemške. S sistematičnim preganjanjem inteligence se uničuje katoliška duhovščina in preganja katol. cerkev, ki je v Sloveniji podlaga slovenske narodne in kulturne individualnosti. Neki nemški oficir je izjavil v Gornjem Gradu, da . . . "Nemci ne potrebujejo Boga, ker je njih edini Bog Hitler, v katerega veruje, se mu pokori in čigar naredbe izvršuje 80,000,000 Nemcev."

Surovo in podlo postopanje nemške tajne policije Gestapa.

Gestapovci, S. S. in S. A. ustavljajo na ulicah slovenskih mest vse ljudi, ki imajo bicikle, motocikle ali avtomobile ter jemljejo na licu mesta brez vsakršnega pojasnila omejenjena prometna sredstva. Kadar hočejo Nemci zapreti kakoga Slovenca, mu navadno podtaknejo orožje v hiši, kakor so to storili o priliki, ko so prišli mariborskega škofa Drja. Tomažiča.

Iz vseh teh zanesljivih dokazov o nezasišanem nasilstvu, ki ga uganja nemška okupacijska oblast nad slovenskim narodom v njegovi domovini, se jasno vidi, da poskušajo Nemci popolnoma uničiti slovenski narod natanko tako, kakor delajo s Čehi in Poljaki. Vse to pomeni, da ne misli Hitler vzpostaviti "Novega reda" v Evropi, nego da gre za tem, da vlada tamkaj zmešnjava, negacija vsake kulture in podiranje vsega tistega, kar je dobro in civilizirano.

ZIVAL NAPADLA SMUČARJA

V norveških gorah je losova samica napadla nekega smučarja. Žival se je dvignila na zadnje noge, moža prevrnila, legla z vso svojo težo nanj, ga obdelovala s prednjimi nogami in ga skušala ugrizniti. Na njegove klice je prišel njegov brat, ki je smučal spredaj in pregnal žival s smučkama palicama. Pomoč je prišla v zadnjem trenutku, kajti napadene bi se bil pod živaljo skoraj zadušil.

Najboljšo Garancijo Zavarovalnine Jamči Vam in Vašim Otrokom

Kranjsko-Slovenska Katoliška Jednota

Najstarejša slovenska podporna organizacija v Ameriki . . . Posluje že 47. leto.

Članstvo 37,000 Premoženje \$4,700,000

SOLVENTNOST K. S. K. JEDNOTE ZNAŠA 125.19%.

Če hočete dobro sebi in svojim dragim, zavarujte se pri najboljši, poštini in nadsolventni podporni organizaciji, KRANJSKO-SLOVENSKE KATOLIŠKE JEDNOTE, kjer se lahko zavarujete za smrtnine, razne poškodbe, operacije, proti boleznim in onemoglosti.

K. S. K. JEDNOTA sprejema moške in ženske od 16. do 60. leta; otroke pa takoj po rojstvu in do 16. leta pod svoje okrilje. K. S. K. JEDNOTA izdaja najmodernejše vrste certifikate sedanje dobe od \$250.00 do \$5,000.00.

K. S. K. JEDNOTA je prava mati vdov in sirot. Če še niste član ali članica te mogočne in bogate katoliške podpore organizacije, potrudite se in pristopite takoj.

Za pojasnila o zavarovalnici in za vse druge podrobnosti se obrnite na uradnike in uradnice krajevnih društev K. S. K. Jednote, ali pa na:

GLAVNI URAD

351-353 No. Chicago Street, Joliet, Illinois

Pisano polje

J. M. Trunk:

Ko sedanja velikanska borba še ni odločena na nobeno stran, je več ali manj potrata časa, ako bi kdo natanko razpravljaval o razmerah po končani borbi. Mnogi zahtevajo, naj se označijo ti cilji, od angleške ali ameriške strani, ker glede nemških ciljev nihče ni v temi. Pade kaka beseda tu in tam.

Angleški minister zunanjih zadev, Anthony Eden, je povedal, da se mora zlomiti hitlerizem, in tako onemogočiti, da bi Nemci še kdaj motili svetovni mir, kakor so to v teku stoletja storili kar petkrat. Pri novem redu in urejevanju po premaganem hitlerizmu mora pa sodelovati tudi nemški narod, le možnost mu mora biti vzeta, da bi zopet prišel s sabljo nad druge.

To spominja na čas, ko je rjul francoski tiger, Clemenceau. Vsaj nekaj sličnega je Clemenceau nameraval, Angležem pa se je zdelo vse preostro, in povsod so Angleži francoskega tigra kotili. Vse mora presoditi zgodovinar, sedanjí dogodki pokazujejo, da Clemenceau morda ni bil ravno na napačnem, kolikor je hotel zabraniti kak nemški ponovni napad, in Angleži, ki stojijo zdaj s hrbtom ob zidu, se bodo morda vrlo bridko spominjali tistih časov, ko so stiskali Nemcem roke in jim mižurkali. Jaz nočem izreči nobene sodbe, niti o Clemenceau, niti o angleškem zadržanju. Kdor je imel priliko v tistih časih razvitek stvari opazovati, kakor sem nekoliko imel priliko jaz v Parizu in še bolj pozneje na Koroskem, bo pač le potrdil dejstvo, da so vsi z Nemci občevali v mehkih rokavicah. Versajska pogodba je morda res imela dosti nepotrebnih ostroti, ampak najmanj je pri tem zopet žanimo, da je prav te dni znanl Strasser povedal, da je Hitler pred njim trdil, da je bila pogodba še vse premeška, ker trša pogodba bi bila že prej spravila Nemce na noge. Neki se naprej pritožujejo nad preostro versajsko pogodbo, Hitleru pa je bila premeška!

Morda je tudi zdaj ta točka razlog, da so neki Francozi na Angleže hudi, ker so Angleži božali Nemce, pa jih zdaj Nemec grize, da jim lahko zmanjka ne le sape, ampak celo življenja. Izjava ministra Edena bi kazala, da so se Angležem oči odprle. Nemški narod naj bi sodeloval, vsaka možnost za mešanje pa mora biti vzeta.

Vojna ni normalno stanje. Žal, da se bo težko kdaj ta in ona borba omejila, odpravila nikoli. Abnormalno stanje. Kakor zdaj prihaja na dan, je Francozom manjkalo duha za resno borbo. Vse jim je bilo bolj za kratek čas. Pri drugih ni bilo dosti bolje. "Vince pili, pa cigarete kadili. . ."

Ko je Nemeč pritisnil, so se posamezni oddelki hrabro borili, drugi pa le bolj leteli. Zdaj je, kakor je. Tako nenormalno stanje spravi čudne strani v ljudeh

na dan. Ako je bil družinski oče poklican, je dobila žena podporo zase in za otroke; Prav, saj morajo živeti in vzdržitelj družine je pod orožjem. Take žene so se malo solzile, ampak podpora je prišla vsak mesec in denarja je bilo ko črepinj in vsega dosti. Vsi taki možje pa niso bili poklicani, in zaslužek pičel, toraj žena denarja še videla ni. Kaj se je dogajalo? Mož morda še vedel ni, da je n. pr. Slovenec, se še za lastno narodnost ni brigal, ampak dogajalo se je, da ga je žena šla ovadit kot srbofila. Tako so morali iti pod orožje in žena je, kakor sosedu, dobila podporo in denarja je bilo, da nič kaj. Odurno naravnost, ampak človek je vsega zmožen.

L. 1913, ko se mi še sanjalo ni, da bo prišlo do vojne, mi je višji vojaški činovnik (polkovnik) vbrk povedal, da mora priti do vojne, ker drugače ni nobenega avansma (napredovanja pri oficirjih. . . stotnik ne postane major, major ne polkovnik. . .) Toraj mora biti klanje, da bodo oficirji prišli v višje plačilne razrede!

Amerikanci se vsaj postavljamo in biljončkov za vojaščino je kakor v jeseni listja. Fantje odhajajo, pridejo na "urlaub" in se mogočno postavljajo po glavni ulici. Kakšnega duha utegnejo biti? Mnogi grejo prostovoljno, morda "join the navy to see the world"? Drugi pač morajo iti. Prisljena rihta ni kaj vredna, ampak ne gre drugače. Duha nikomur ne moreš z lijakom v glavo ali v srce vliti.

V nekem "kampu" so imeli za vežbanje "alarm." Fantje so bili na plesu in zabavi. Treba je bilo punco pustiti in takoj oditi. Kaj se je zgodilo? Tako so bili — ogorčeni radi alarma, ko so pač morali oditi, da so na poštnem posloppju (vladna lastnina)! vsa okna pobili. Koga in kako bodo branili? Punce?

NAZNANILO IN PRIPOROČILO

Vsem našim dragim naročnikom in prijateljem v Indianapolisu in okolici sporočamo, da je prevzela zastopništvo za naša lista "Amerikanski Slovenec" in "Novi Svet" Mrs. Mary Kronoshek, ki je pooblaščenca, da sprejema naročnike, za oglašje za omenjena lista in vse kar v zvezi z našim podjetjem. Vsem rojakom jo prav toplo priporočamo, da ji pomagajo in gredo na roko pri razširjevanju naših listov.

Uprava Am. Slovenca in Novega Sveta.

DR. JOHN J. SMETANA

OPTOMETRIST

Pregleduje oči in predpisuje očala 23 LET IZKUŠNJE

1801 So. Ashland Avenue Tel. Canal 0523

Uradne ure: vsak dan od 9. zjutraj do 8:30 zvečer.

MICHAEL TRINKO IN SINOVI

PLASTERING and PATCHING CONTRACTORS (Pleskarji in popraviljači ometa in sten)

2114 West 23rd Place, Chicago, Illinois

Telefon Canal 1090

Kadar imate za oddati kako pleskariko (plasterera) delo, pokličite nas in vprašajte nas za cene. Nobene zamere od nas, če daste delo potem tudi drugam. Priporočamo se pa, da daste nam kot Slovincem priliko, da podamo naše cene za delo. Pleskarika dela vršimo točno in za iste jamčimo.

SVOJI K SVOJIM!

Slovinci, slovenska društva in slovenska podjetja, naročajte svoje tiskovine vedno le v slovenski tiskarni. — Naša tiskarna izdeluje vse tiskovine za posameznike, društva in druge, LIČNO in POCENI.

TISKARNA AMERIKANSKI SLOVENEK

1849 West Cermak Road, Tel. Canal 5544 Chicago, Illinois